

PLAN POGADANEK W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH NA TEMAT BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ - klasy IV - VIII

Prowadzący: Wychowawca klasy IV-VIII szkoły podstawowej z Gminy Busko-Zdrój

1. Temat: „Zwiększenie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej w Gminie Busko-Zdrój”

2. Cel ogólny: Podniesienie świadomości uczniów z zakresu przestrzegania zasad bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej poprzez udział w pogadance oraz zastosowaniu odblasków

3. Cele operacyjne:

- Podniesienie świadomości z zakresu konieczności przestrzegania zasad ruchu drogowego w drodze do szkoły i ze szkoły na rowerze lub hulajnodze jak również autobusem szkolnym;
- Podniesienie świadomości z zakresu konieczności bycia widocznym na drodze „Jesteś widoczny - jesteś bezpieczny”;
- kształtowanie umiejętności i prawidłowości zachowań oraz rozpoznawanie niebezpieczeństw;
- Podniesienie świadomości w zakresie bezpiecznych zachowań w kontaktach z nieznajomymi.

• *Uczeń zna/ wie:*

- zna zasady bezpieczeństwa oraz zachowania się w drodze do szkoły i do domu;
- wie jak zachowywać się w drodze do szkoły i do domu, zwłaszcza podczas podróży na rowerze lub hulajnodze jak również autobusem szkolnym;
- zna zasady zachowania się podczas kontaktów z nieznajomymi.

• *Uczeń potrafi:*

- wskazać cel stosowania odblasków;
- ocenić swoją widoczność na drodze;
- określić zagrożenia występujące na drodze;
- zachować się bezpiecznie w drodze do szkoły i do domu;
- wskazać prawidłowe rodzaje zachowań na drodze podczas użytkowania roweru lub hulajnogi;
- wskazać prawidłowe zachowania podczas kontaktów z nieznajomymi;

• **Uczeń rozumie:**

- potrzebę bycia widocznym na drodze;
- występowanie zagrożeń płynących z udziału w ruchu drogowym;
- konsekwencje braku przestrzegania zasad bezpieczeństwa na drodze;
- potrzebę zachowania ostrożności w kontaktach z względem obcych/mało znanych osób.

4. Metody i formy pracy: krótka pogadanka na godzinie wychowawczej, nauka przez zabawę, dyskusja, burza mózgów.

5. Pomoce dydaktyczne: odblaski.

6. Przebieg pogadanki wg układu:

1) Bezpieczna droga do szkoły a konieczność przestrzegania zasad ruchu drogowego

Do najważniejszych reguł, należą:

- w czasie przechodzenia przez jezdnię oraz w momencie wchodzenia na nią obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych - młodzi ludzie nie są w stanie podzielić swojej uwagi, koncentrują się tylko na smartfonach,
- przez drogę nie wolno przebiegać ani zatrzymywać się na niej,
- nie wolno wchodzić na przejście dla pieszych, gdy miga światło zielone lub gdy dopiero włączyło się światło czerwone,
- nie należy przechodzić przez jezdnię, jeśli coś zasłania widoczność, jak: żywopłot, drzewo, budynek, autobus, który zatrzymał się na przystanku, pomiędzy zaparkowanymi samochodami,
- należy korzystać z pobocza, gdy nie ma chodnika lub z jezdni, gdy nie ma pobocza lub nie można z niego korzystać, pod warunkiem, że zajmuje się miejsce jak najbliżej krawędzi jezdni i ustępuje się miejsca nadjeżdżającym pojazdom,
- poruszanie się lewą stroną ulicy w przypadku, gdy nie ma chodnika i trzeba iść poboczem lub jezdnią,
- zasada szczególnej ostrożności dotyczy zwiększenia uwagi i dostosowania zachowania uczestników ruchu drogowego w tym pieszych do warunków

i sytuacji zmieniających się na drodze w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie,

- zasada ograniczonego zaufania – powinna być stosowana wszędzie tam, gdzie doświadczenie podpowiada nam, że ktoś może nie stosować się do przepisów. Powinni ją stosować wszyscy uczestnicy ruchu drogowego, a w szczególności: piesi, rowerzyści i motocykliści. To właśnie oni w razie potrącenia, mają najmniejsze szanse na uniknięcie obrażeń, a nawet śmierci.

Warto zachęcić uczniów do chodzenia do szkoły wspólnie. Duża grupa uczniów jest wówczas bardziej widoczna, a dodatkowo może zwracać uwagę na swoje bezpieczeństwo nawzajem. Droga do szkoły może być niebezpieczna, zwłaszcza gdy w jej okolicy występuje duży ruch. Dlatego najbezpieczniejszym wyborem będzie trasa, która jest dłuższa, ale mniej ryzykowna.

Innymi zagrożeniami, które mogą spotkać uczniowie w trakcie samodzielnej trasy do szkoły są obcy ludzie, którzy niekoniecznie mogą mieć dobre zamiary - dlatego uczniowie powinni być przygotowani do tego by nie rozmawiać z obcymi/ , a także nie podawać im wielu informacji.

Najważniejsze zasady:

- zasada ograniczonego zaufania względem obcych/mało znanych osób, którym nie należy podawać zbyt wielu informacji, a także udawać się z nimi w nieznane miejsca;
- nigdy nie wolno wsiadać do samochodu obcej/mało znanej osoby, która proponuje podwiezienie, nawet jeśli wydaje się ona miła i powołuje się na znajomość rodziców,
- uczniowie powinni nosić odblaski, które mogą być przypięte przy plecaku lub kurtce.

2) Zastosowanie odblasków

Odblaski to elementy odbijające światło, dzięki czemu są tak dobrze widoczne. Występują w różnych formach, jak zawieszka na plecak czy opaska.

Pieszy nie może mylić pojęć: widzieć i być widocznym. Bardzo często wydaje mu się, że jeżeli widzi nadjeżdżający z przeciwka samochód lub jego światła, to i kierujący pojazdem widzi jego osobę. To ogromny błąd, ponieważ w sytuacji gdy pieszy zlewa się z otoczeniem, kierowcy trudno jest go dostrzec, najłatwiej jest widoczny w ciemnościach, gdy porusza się po nieoświetlonej drodze, na dodatek w ciemnym ubraniu i bez elementów odblaskowych.

Kierowcy słabo widzą pieszych także w dzień przy zmniejszonej przejrzystości powietrza podczas opadów deszczu, śniegu, gdy jest mgła i w czasie gdy robi się „szarówka”. Po ciemku, na nieoświetlonej drodze, kierowcy samochodów widzą przede wszystkim silne światła pojazdów jadących z przeciwka i białe linie

wymalowane na jezdni. Tonące w mroku sylwetki pieszych i rowerzystów dostrzegają w ostatniej chwili, zazwyczaj z odległości 20-30 metrów.

Jeśli jednak pieszy wyposażony jest w element odblaskowy, kierowca dostrzeże go już z odległości 130-150 metrów, co może uratować pieszemu życie. Minimalna droga zatrzymania, przy prędkości 50 km/h, wynosi ok. 30 metrów, przy prędkości 100 km/h ok. 80 metrów. Przy prędkości 50 km/h przejeżdża w ciągu 1 sekundy aż 14 metrów!!! Do tego należy dodać czas reakcji kierowcy, czyli cenne sekundy, które mijają, zanim naciśnie na hamulec. Dopóki to nie nastąpi, ciągle jedzie. Gdy jezdnia jest mokra, droga hamowania się wydłuża. Pamiętajmy, że jesienią i zimą widoczność bardzo się pogarsza!

Zasady noszenia odblasków:

- zawsze należy nosić elementy odblaskowe na wierzchniej odzieży,
- prawidłowo noszone odblaski powinny być umieszczone w takim miejscu, aby znalazły się w polu działania świateł samochodowych i były zauważalne dla kierujących nadjeżdżających z obu kierunków z tyłu i z przodu,
- uczniowie powinni nosić elementy odblaskowe niezależnie od tego, którą częścią drogi się poruszają: chodnikiem, poboczem czy jezdnią,
- należy pamiętać, że odblaski powinny znajdować się na wysokości świecenia reflektorów. Warto się również upewnić, czy nie został zasłonięty oraz czy jest widoczny dla kierowców,
- odblaski sprawdzają się przede wszystkim w nocy, w warunkach niedostatecznej widoczności, np. podczas deszczu, mgły, a także na słabo oświetlonych drogach.

Znajomość zasad ruchu drogowego pozwoli uniknąć wielu groźnych sytuacji.

3) Rowerem lub hulajnogą do szkoły

Podróż rowerem, czy też hulajnogą do szkoły i z powrotem to bardzo dobre, szybkie i tanie rozwiązanie. W ten sposób nawet krótka przejażdżka do szkoły stanie się zabawą, a nie nieprzyjemnym obowiązkiem.

Należy przeanalizować z uczniami czy:

- znają przepisy o ruchu drogowym w zakresie niezbędnym do poruszania się rowerami,
- potrafią przewidzieć różne sytuacje na drodze,
- posiadają i używają świateł zamontowanych na rowerach,
- czy posiadają kartę rowerową lub też czy planują ją wyrobić.

Uczniowie powinni także znać podstawowe zasady prawidłowej jazdy na rowerze:

- zamiar skrętu należy sygnalizować ręką,

- przed wykonaniem skrętu, trzeba upewnić się, czy z tyłu nie nadjeżdża samochód,
- nie można chwytąć się żadnych pojazdów, czy też uczestników ruchu,
  - do jazdy na rowerze przeznaczona jest droga rowerowa lub pobocze, a dopiero w dalszej kolejności jezdnia,
- podczas złych warunków atmosferycznych zagrażających bezpieczeństwu (ulewny deszcz, śnieg, lód, mgła, bardzo silny wiatr) dopuszcza się jazdę rowerzysty chodnikiem,
- podczas jazdy na rowerze należy zakładać kask, ponieważ podczas upadku, poza kolanami i łokciami na urazy najbardziej narażona jest głowa. Kask dla rowerzysty jest tym, czym pasy bezpieczeństwa dla kierowcy samochodu,
- należy zadbać o widoczność na drodze (elementy odblaskowe).

Na zakończenie pogadanki nauczyciele przekazują uczniom odblaski.